

27 ЖОВТНЯ –

День української

писемності та мови

Президент України Володимир Зеленський 28 липня 2023 року підписав Указ №455/2023, і дата святкування Дня української писемності та мови була перенесена з 9 листопада на 27 жовтня.

Щороку до цієї дати стартує конкурс ім. Петра Яцика, у якому беруть участь знавці української мови. Кількість учасників сягає 5 млн. чоловік з 20 країн світу.

Найкраще, коли про тебе свідчать не слова, а самі справи

Петро Яцик був ініціатором створення та першим президентом міжнародного благодійного фонду «Ліга українських меценатів» (ЛУМ). Метою ЛУМ є підтримка розвитку освіти, науки та культури шляхом фінансування освітніх проєктів і наукових досліджень, а також часткового забезпечення бібліотек підручниками та літературою.

Спонсор:

- Інституту українських студій Гарвардського університету (США),
- Центру досліджень історії України ім. П. Яцика при Альбертському університеті (Канада),
- Українського лекторію в Школі славістики та східноєвропейських студій при Лондонському університеті,
- видання Енциклопедії українознавства та ін.

Це лише частковий перелік проєктів, якими опікувався Петро Яцик. Тільки на українські інституції ним було надано 16 млн. доларів.

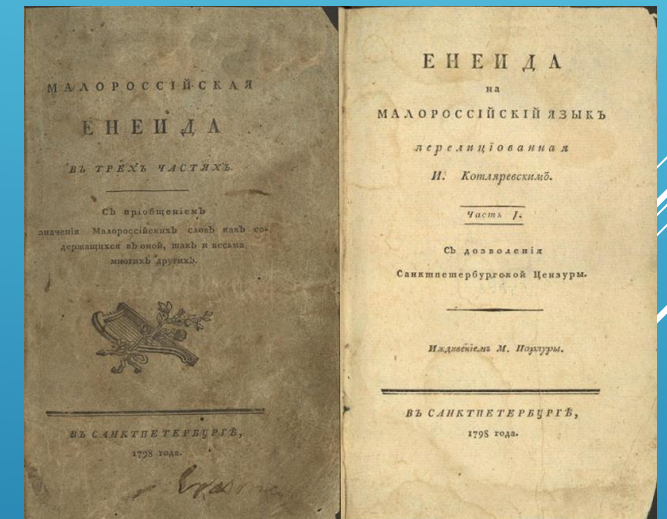
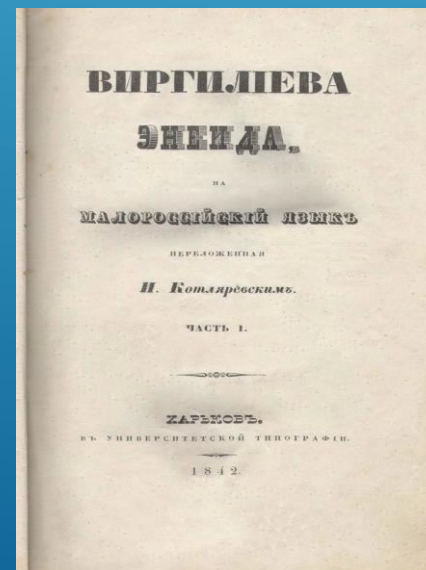
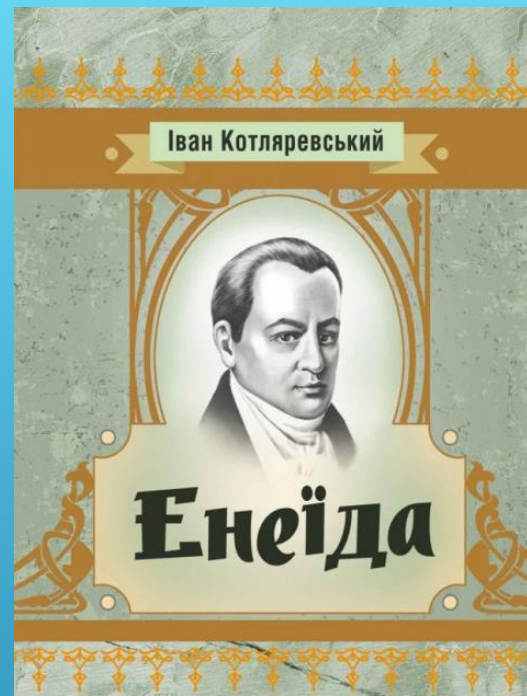
Його ім'ям названо Міжнародний конкурс з української мови, який традиційно проводиться у День української мови та писемності з 2000 року.

Непересічна особистість, зусилля якої було направлено на популяризацію та розвиток української історії, освіти та культури.

Українську мову офіційно визнали літературною після видання «Енеїди» Івана Котляревського

Перші три частини поеми були видані в 1978 році, в Санкт-Петербурзі, без відома автора, під назвою «Енеїда. На малоросійській мові перелицьована І. Котляревським».

Повністю «Енеїда» вийшла в світ після смерті І. Котляревського, в 1842 році.

Вірш «Заповіт» Т. Г. Шевченка,
починаючи з 1845 року,
перекладали на різні мови світу
147 разів.

БІЛЬШ НІЖ 140 мовами

*Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Будь степу широкого
На Україні милій,
В середі степу широкого,
Над річкою, що шумить
Великим гуртом,
Щоб чути мене, здалеки
Старий Дніпро под кручей
І коли с полей України
Кровь вразов постылых
Понесет он... вот тогда
Встану из могилы —
Подымусь я и достигну
Божьего порога,
Помолюся... А покуда
Я не знаю Бога.
Схороните и вставайте,
Цепи разорвите,
Злою в ражескою кровью
Волю окропите.
И меня в семье великой,
В семье вольной, новой,
Не забудьте — помяните
Добрим тихим словом.*

ЗАВЕЩАНИЕ

Как умру, похороните
На Украине милой,
Посреди широкой степи
Выройте могилу,
Чтоб лежать мне на кургане,
Над рекой могучей,
Чтобы слышать, как бушует
Старый Днепр под кручей
И когда с полей Украины
Кровь врагов постылых
Понесет он... вот тогда я
Встану из могилы —
Подымусь я и достигну
Божьего порога,
Помолюся... А покуда
Я не знаю Бога.
Схороните и вставайте,
Цепи разорвите,
Злою в ражескою кровью
Волю окропите.
И меня в семье великой,
В семье вольной, новой,
Не забудьте — помяните
Добрим тихим словом.

ЗАПАВЕДЗЬ

Як памру я, похавайце
На Україні милай,
Сярод стэпу на кургане,
Дзе прораў магіла:
Каб нязмеранае поле,
Дняпро і абрывы
Было відна, — было чутна,
Як раве бурлівы!
Як пагоняць з України
У сіняе мора
Кроў варажжэ... Во тады я
І нівы і горы —
Ўсё пакіну й да самога
Бога лалунаю
Маліціся... А да тых пор —
Бога я не знаю!
Пахавайце ды ўставайце,
Кайданы парвіце
І варажай злой крывёю
Волю акрапіце!
І мяне у сям'і вялікай,
Ў сям'і новай, вольнай,
Не забудзьце памянудзі
Добрым ціхім словам.

MY TESTAMENT

When I die, let me be buried
In my beloved Ukraine,
My tomb upon a grave-mound high,
Amid the wide-spread plain,
That the fields, the steppe unbounded,
The Dnieper's plunging shore
My eye could see, my ear could hear
The mighty river roar,
When from Ukraine the Dnieper bears
Into the deep blue sea
The blood of foes... then will I leave
These hills and fertile fields —
I'll leave them all behind and fly
To the abode of God
To sing His praise... But till that day —
I nothing know of God.
On bury me, then rise ye up
And break your heavy chains
And water with the tyrants' blood
The freedom you have gained.
And in the great new family,
The family of the free,
With softly-spoken kindly word
Remember also me.

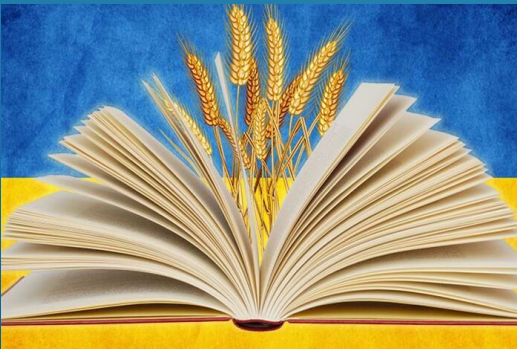
ЦІКАВІ ФАКТИ ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ

В українській мові безліч синонімів. Наприклад, слово «горизонт» має 12 синонімів: обрій, небозвід, небосхил, крайнебо, круговид, кругозір, кругогляд, виднокруг, видноколо, виднокрай, небокрай, овид.

448 р. візантійській історик Пріск Пнійський перебуваючи в таборі гуньського володаря Аттіли, записав слова «мед» і «страва». Це була перша згадка українських слів.

Починаючи з вісімнадцятого і до дев'ятнадцятого століття в українській мові використовувалося до п'ятидесяти різних систем письма. Тому за кількістю орфографії, українська мова перевершує найскладнішу – монгольську.

У кінці шістнадцятого – на початку дев'ятнадцятого століть в Україні використовувалася особлива система письма – «козацький скоропис», де начетання деяких букв відрізнялися від прийнятих у кирилиці.

Перший офіційний Український
правопис було затверджено 17
травня 1919 роу на Загальних
зборах Української академії наук.

За кількістю носіїв українська мова займає, 25-е або 22-е місце у світі (Вікіпедія). У світі українською мовою говорить від 41 до 45 млн. осіб. До початку війни з рф в Україні все населення розуміло українську мову і близько 31 мільйона осіб могло говорити нею.

Після початку повномасштабної війни з рф цифра тих, хто активно користується українською мовою, різко зросла.

**Як гул століть, як шум віків,
Як бурі подих, - рідна мова,
Вишневих ніжних пелюстків,
Сурма походу світанкова,
Неволі стогін, волі спів,
Життя духовного основа.**

Максим Рильський

Українська мова офіційно визнана однією з найкрасивіших: вона посідає друге місце в світі за мелодійністю (після італійської) та третє за красою лексики (після французької та перської). І це не прості слова – а підтвержені факти.

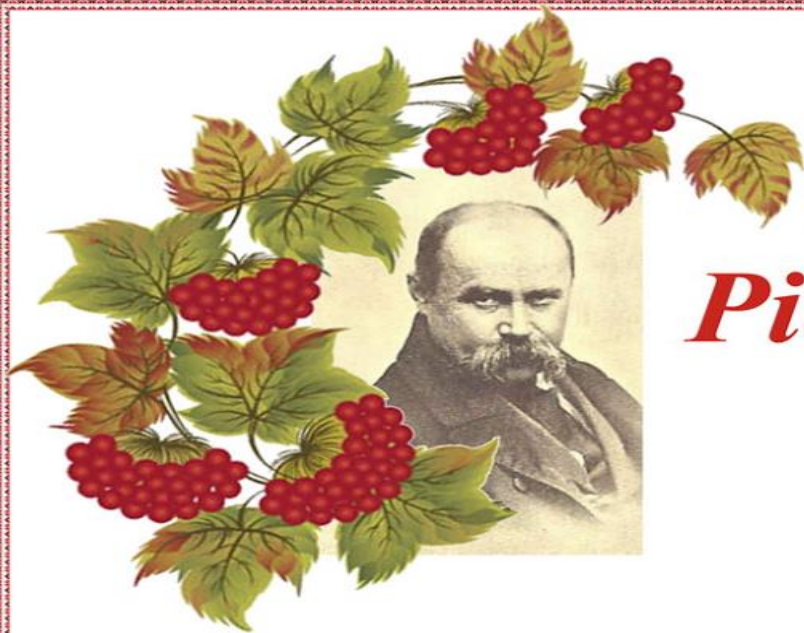
Офіційно вважається, що після видання «Енеїди» Івана Котляревського, українська мова була прирівняна до літературної мови. Івана Котляревського по праву вважають основоположником нової української мови.

За лексичним запасом найбільш близькими до української мови є

білоруська (84%)

польська (70 %)

сербська (68 %)

*Ми - українці - велика родина,
Мова і пісня у нас солов'їна.
Квітне в садочках червона калина,
Рідна земля для нас всіх - Україна.*

Рідна мова моя калинова

*Яка ж багата рідна мова!
Увесь чарівний світ у ній!
Вона барвиста і чудова,
Вона про все тобі розкаже,
Чарівних слів тебе навчить,
Усе розкриє і покаже,
Як правильно у світі жити.*

*В ній стільки слів, що й не збагнути!
І приказок, і порівнянь.
А мову знаючи, здобути
Ти зможеш просто безліч знань.*

*Ти чув: співала мати при вікні
Слова Шевченка світлі і сумні.
-Чому, мамуню, серцю в грудях тісно?
-То пісня, українська наша пісня...
Ти вперше прочитав із "Букваря"
Вогненні, вічні вірші Кобзаря.
-Чом жаром обпікає кожне слово?
-То мова, українська наша мова...
Із книг тобі відкрилось до кінця
Життя коротке гнаного співця,
Діла і думи сина Батьківщини.
-Що то дзвенить, відлунює в серцях?
-То слава, горда слава України!*

Юрій Герасименко

Розвивайся, звеселяйся, моя рідна мово!

***У барвінки зодягайся, українське слово. Колосися житом в полі, піснею в оселі,
Щоб на все життя з тобою ми запам'ятали, як з дитячої колиски мову покохали.***

В читальному залі бібліотеки розташована стаціонарна виставка

Без мови нашої, юначе,
й народу нашого нема...

Мова багатіє,
мова багата,
радіні і гоголя,
як багачеська хазяї.

Дні кожного народу, кожна
мова єдиний світ
задоволення і його
радіні мови. Радіні
радіні української мови і
української мови. Радіні
радіні мови інтелекту
від діток нашого віку
журн. Світлинної кату
інтелектуальна тематика.

Мова

Річне
слово

Наша мова -
квітково
День рідної
мови

Державною
мовою в Україні є
українська мова

УКРАЇНСЬКА
МОВА

УКРАЇНСЬКА
МОВА

УКРАЇНСЬКА
МОВА

З Днем української писемності та мови!